

Мехмет Кемаль Пилавогълу

НУРЛУ ИБАРЕЛЕР

“Тезис” нешрияты,
Акъмесджит, 2007

ББК 86.38

П-32

*Бу китап тюркиели динкъардашымыз
Мехмет Алтунбашнынъ малиевий ярдымы ве
азербайджанлы нашир Али-бей Шамильнинъ
къолтутувы саесинде дюнья юзюни коръди.
Аллаһ олардан разы олсун!*

Терджиме эткен: **Зера Бекирова**
Месуль муаррир: **Эдие Муслимова**

П-32 Пилавогълу Мехмет. Нурлу ибарелер. – Акъ-
месджит: “Тезис” нешрияты, 2007. – 88 с.

ISBN 978-966-470-002-0

ББК 86.38

Басмаханеге 15.07.2007с. берильди.
Басмагъа 12.08.2007с. рухсет этильди.
Бичими 84х100 1/32. Times гарнитурасы.
Джеми 1000 нусха.
№ 14 сымарыш.

“Тезис” нешрияты.
тел.: (0652) 63 63 61
e-mail: tezis2006@ukr.net
ДК № 2739, 10.01.2007 с.

ISBN 978-966-470-002-0

© Пилавогълу М., 2007.

© «Тезис» нешрияты, 2007.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

БИСМИЛЛЯАХИ Р РАХМААНИР РАХИИМ

КИРИШ СЁЗЮ

Бу икметли ибарелер инсанларны Хакъ ёлуна давет эткен нурлу ибарелердир. Бу ибарелерни къальбине синъдирген киши нурлу бакъыш саиби олур ве нурлар иле сёйлер. Илим нур бере. Бу ибарелерде илимнинъ озю къальплерни нурландыра, тиллерни нурландыра, козьлерни нурландыра. Кунешнинъ нуру киби, инсанларны догъру ёлгъа етеклер.

Эй, инсан!.. Акъылынъны нурландыргъан, сёзюнъни нурландыргъан бу ибарелерни окъу да, къальбинъни нурландыр, нурлу сёзюнъ иле инсанлыкъны нурландыр, нурларгъа гъаркъ эт.

Къальбинъ, козюнъ нургъа толсун, эр саатинъе бу нур иле ириширсинъ, нур иле

бакъып акъикъатны корерсинъ, мува-
факъиет Хакътандыр.

Бу нурларны сачмакъ бизден олгъан
нурны сачамыз. Бу нур саиплери бахыт-
лыдырлар.

Эльхадж
Мехмет Кемаль Пилавогълу

НУРЛУ ИБАРЕЛЕР

1. Берген къол алгъан къолдан хайырлыдыр. Сен берген къолдан ол да, хайырлы ол.

2. Къаерде олсанъ ол, Хакъ иле ол. Нешъели ол. Бу сени энъ буюк сеадетке къавуштырыр.

3. Ачувлангъанынъда тебессюм этмеге тырыш. Акъылынъны башкъа мевзугъа чевир. Асла фена сёйлеме. Ярамай сёзлерге къаршы оразалым, деп айт. Бойле япсанъ, ачувынъны енъип, селяметке ириширсинъ.

4. Хакъны сев. Хакъны севдир. Хакъ да сени севсин.

5. Эр шейге шефкъат иле назар ташла. Шефкъатлы назарда шифа бар. Буны биль де, шефкъатлы ол.

6. Къур'ан илиминден, Ресулуллахнынъ ахлякъындан насибинъ къадар яхшы инсан олурсынъ. Хакъкъа акъыкъий къул олурсынъ. Бу ёлдан барып, акъыкъий инсан ол.

7. Илиминъ къадар беджерикли ол. Илимини ишлетмеген инсан кямиль оламаз. Мейвасыз терек киби олур.

8. Сукютлик вакътында сукюнетни бильген, сёз вакътында сёзнинъ яхшысыны яхшы бир инсангъа сёйлеген эйи инсан олур. Бу ёлдан бар да, эйи инсан ол.

9. Татлы тилинъ сени яхшы инсан этер. Даима татлы тилли олмагъа тырышып, яхшы инсан ол.

10. Къальбинде эйилик яшатмагъан яхшы инсан дегиль. Сен къальбинъде даима эйилик яшатып, яхшы инсан ол.

11. Сен Хакътан кельгенге разы олсанъ, Хакъ да сенден разы олур. Бу ёлда барып, Хакъны сенден разы эттириджи ёлны тут. Бу ёл сенинъ энъ буюк нурлу ёлунъ олсун.

12. Хакънынъ севимли къуллары даима метин ве салих олурлар. Сен де метин ве салих олып, Хакънынъ севимли къулларындан ол.

13. Бу гъамлы дюньяда сеадетке иришмеге истесенъ, даима Хакъкъа таян, Хакъкъа эллеринъни ач, Онъа ялварыджы ол да акъикъый сеадет, селяметке ириш.

14. Аслы да кибир ёлундан барма. Кибир сени эр тюрлю феналыкъларгъа огъратыр. Буны яхшы биль де, къальбинъде зер-

ре къадар кибир ташыма. Хакънынъ севим-
ли къуллары ич бир кибирсиз къуллар эди-
лер. Сен де кибирсиз къуллардан ол да, Хакъ-
нынъ севимли къулларындан ол.

15. Душманынынъ корьсенъ биле, чы-
райнынъны экшитме. Кулер юзьнен, татлы
сёз иле къонуш. Бу арекетинъ душманынъ-
нынъ къальбине ханджер саплар. Ресулул-
лах эфендимизнинъ гузель арекетлеринден
ибрет ал.

16. Эр ишинъде Аллаһкъа мураджаат
эт. Онъа таян, О санъа эр ишинъде ярдым-
джыдыр.

17. Бу дюньяда быланмагъан бир день-
из ол. Аксине аятынъ гъамлы кечер.

18. Иманлыгъа таш аткъан, кендине таш
атар. Иманлыны котеклеген, озюни котеклер.

19. Инсанлар эйилик япкъанда Аллаһны
разы этерлер.

20. Имансызнынъ артындан кеткен
агълар.

21. Чиркин сёз къальплерни зеэрлер. Тат-
лы сёз къальплерге шифа берир.

22. Имансызнынъ сёзюнде зеэр бар. Бу
зеэрден ичкен озюни ольдюрир.

23. Залым инсаннынъ иманы олмаз. Залым инсангъа якъынълашкъан, оны севген имансыз яшар.

24. Гузель гульни севген бульбуль, онынъ ашкъы иле агълар.

25. Сёзни еринде сёйлеген озюни селяметке алып барыр. Сёзни ерсиз сёйлеген озюни феякетке огъратыр.

26. Му'миннинъ кямилини мунафыкълар севмезлер. Эр му'миннинъ иманы къадар, му'миннинъ кямилини севиджи де олур.

27. Сакъын мунафыкъларнен дост олма. Сени эр телюкеге огъратырлар.

28. Му'миннинъ нуру имансызны якъар.

29. Акъикъий муршид Хакъ ёлуны косътерир. Акъикъий муршид олмагъангъа исе, шейтан нефис ёлуны косътерир.

30. Азимсиз окъумакъ, азимсиз ашамакъ киби, инсанны сыкъар, башларны бозар.

31. Дюнья шерифи ичюн чалышкъан, ахирет шерифини тапалмаз.

32. Къальби иман иле толгъан къараман олур. Къальби имансыз олгъан исе къоркъакъ олур.

33. Шубе инсанны догъру ёлдан айырыр.

Шубесиз олгъан исе, догъру ёлда омюр сюрер, акъикъий къул олур.

34. Энъ буюк джихад – дин ёлундаки джихаддыр. Бутюн Небилер, Велилер шу ёлда джихад эттилер .

35. Дюнъяда аркъадашнынъ яхшысыны тапсанъ, яхшы яшарсынъ. Аркъадашнынъ ярамайынен аркъадаш олсанъ, эр фелякетке огърарсынъ.

36. Вуджудыны феналыкътан къорчалагъан сагълыкъ-селяметке иришир. Къорчаламагъанлар исе тюрлю хасталыкъларгъа огърарлар.

37. Залымларнынъ къапысына якъынлашкъан, озюни фелякетке атар. Залымны севгенлернинъ озълери залым олурлар.

38. Къальбинде иман нуру янмагъан юкъудадыр. Оны тек олюм уяндырыр.

39. Аллаһ насыл такъдир язгъан олса, дюнъяда о вуджут тапар. Ич бир кимсе бу такъдирни денъиштиралмаз.

40. Хакъны разы эткен. Хакъкъа ибадетнинъ энъ гузели намаздыр. Намазда инсан динининъ дирегини япкъан олур. Намаз къылгъан Хакъны ондан разы эткен олур.

41. Дюнъя дженк мейданыдыр. Яхшылар ве яманлар бу дженк мейданында ниетлеринден белли олурлар.

42. Хакъ ёлунда чалышкъан Хакъны разы этер. Хакъ ёлундан айырылгъан исе, Хакъкъа душманлыкъ этер.

43. Зенаат огренмеген генч къартлыкъта сыкъынты чекер.

44. Адалет эр кеске лаяыкъ, эр кеснинъ акъкъы берильмелидир. Иманлы олгъан адиль олур.

45. Гъамлы дюнъяда сеадет арагъан хаял ёлунда кезер. Хаялларгъа далар.

46. Феналыкънынъ башы шейтангъа, нефиске уймакътан догъар. Нефиске, шейтангъа уйгъанлар къафир рухунен яшарлар.

47. Динсизлернен дост олгъан, акъреплер иле дост олур.

48. Вакъытнынъ къадрини бильмеген, фелякетке огъар.

49. Къальби бозукъ инсан чиркин сёзлер сёйлер. Къальби бозукъ олгъаны къадар бозукъ ёллардан кетер, озюни махф этер.

50. Акънынъ – акъ, къаранынъ къара

олгъаныны коралмасанъ, демек козьлеринъ-де перде бар. Иман козьлюклерини такъ, эр шейни олгъаны киби корерсинъ.

51. Бу дюньянынъ фаний олгъаныны бильгенинде, бакъийге сарылырсынъ.

52. Иманынъ къадар мерд олурсынъ.

53. Мусульманлыкъ маясыны бозгъан яландыр. Инсан яланы къадар ислямдан айырылып.

54. Тюшюнмеден иш корьген, янълыш ёлдан кетер, эр тюрлю фелякетке огърар. Сакъын, тюшюнмейип иш корьме.

55. Имансыз олгъандан мерхамет узакълашыр. Сёйлеген сёзлери, япкъан ишлери мерхаметсиз олур.

56. Масал сёйлеген, ялан сёйлер.

57. Озюни къандыралмагъан инсан башкъаларыны да къандыралмаз.

58. Санъа эйилик япкъанларны унутма. Санъа эйилик япкъандан къачсанъ, озюньни эр зулум, фелякетке огъратырсынъ.

59. Эр кесни динъле, факъат эр сёзге инанма.

60. Бош вакътынъны фурсат, деп биль.

Бош вакъыт – инсаннынъ энъ буюк омюр ниметидир. Оны илим-ирфан, ибадет иле кечир.

61. Сен яхшы олмасанъ, башкъаларны да яхшы эталмазсынъ.

62. Чокъ сёйлемектен сакъын. Чокъ сёзге ялан къарыша. Аз сёзлю, амма татлы сёзлю ол. Темиз, кулер юзлю ол.

63. Тилини тутмагъа бильген къальбини де раат этер.

64. Кедернинъ чокъусы келеджекни тюшюнмектен догъар. Къальпке къаранлыкъ чёкер.

65. Аллаһкъа ибадет эткен кедер этмез. Аллаһкъа ибадет этмек, Онъа ишанмакъ му’миннинъ энъ буюк вазифесидир. Эр ишинъде Аллаһкъа хытап эт, Онъа ишан, О, сенинъ имаеджинъдир.

66. Аркъадашына иман телкъин эткен, онъа акъыкый аят телкъин этер, аят берир.

67. Дюньяда дагълар киби метин олсанъ, кетер гъам фуртуналары, санъа тесир эталмазлар.

68. Къур’ангъа дикъкъатнен бакъ. Санъа имандан сонъ салих амеллерни эмир

эте. Иман эткенинъ къадар гузель амеллер ишле. Гузель амеллер сени гузель ахлякълы этерлер.

69. Даима назик олмагъа тырыш. Назик олгъан озюни кямиль этер. Назик олмагъанлар къаба олурлар.

70. Дёгюльмеген демир къылыч олмагъаны киби, изтирап корьмеген ве ондан ибрет дерси алмагъан кемалына иришалмаз.

71. Къальбинде мерхамет дуйгъусыны яшатмасанъ, залым бир инсансынъ, демектир. Иман иле мерхаметли, шефкъатлы ол. Акъикъий инсан ол.

72. Эр шей бу омюрде къазанылыр. Аллаһ мал истегенге мал берир. Сен оны исте, сеадетке ириширсинъ.

73. Янълыш ёлгъа сапкъанларнынъ эписи дюньягъа гоньюль бергенлер, дюньяны севгенлер ахиретни унуткъанлардыр.

74. Чокъ кезген, чокъ азаплар чеккен, булардан ибрет дерси алгъанлар пишкин олурлар.

75. Энъ буюк джихад му'минлерни бири-бирилерине таныштырып, бирлештирип, севиштирмектир. Бу ёлдан бар ве энъ буюк джихадгъа ириш.

76. Аркъадашнынъ энъ яхшысы Хакъ ёлунда санъа аркъадаш олгъандыр.

77. Эй, инсан огълу, кечирген омюринъ-ден ибрет дерси ал. Бакъ, кечкен омюринъ эп хаял олды. Келеджек де ойле оладжакъ. Сен бу аят ичинде акъикъатларны тап.

78. Кендини яманлыкътан къорчалагъан энъ буюк джихад япкъан олур. Даима озюнь-ни ярамайлыкълардан къорчала.

79. Акъикъий къараман Хакънынъ сесини эшиттиргендир. Небилер эп бу ёлдан бардылар. Сен де бу ёлдан кет. Акъикъий къараман ол.

80. Инсанлар къараманларнынъ эллери устюнде юкселелер. Буны биль. Иманлылар дюньянынъ энъ къараман инсанларыдырлар.

81. Къальби иман иле толгъан къараман олур. Инсанларгъа шифа багъышлайыджы олур.

82. Шубели инсан энъ къоркъакъ инсандыр. О, тавшан юреклидир. Олардан вефа беклеме.

83. Дюнья шерефи ичюн чалышкъан ахирет шерефини тапалмаз.

84. Сакъын къаба къальпли олма. Къаба къальпли олгъан я Фыравун я Эбу-Джехильдир.

85. Бир шейнинъ асылыны бильмегендже, бир шей сёйлеме ки, къолайсыз алгъа къалырсынъ.

86. Къулгъа яхшы олмакъ ичюн Хакътан айырылды, Хакъкъа исьян этти, демектир.

87. Кямиль му'минни мунафыкълар севмейлер. Онъа таш атмакътан зевкъ сезерлер. Оны сёндюрмек истерлер.

88. Бир инсан Ислям ахлякъыны, адетини севмесе, онда иман ёкътыр. О, мункирининъ бир союдыр.

89. Айдутта мерхамет ёкътыр. Факъат салих олгъанлар мерхаметли олулар.

90. Хая кеткенде бея келе.

91. Менфаатсыз илим, тесирсиз илядж кибидир.

92. Тюшюнджесиз иш корьген чокъ дертке тюшер.

93. Тилини ялангъа алыштыргъан куфюр этер.

94. Яхшы тюшюнген яхшы иш корер.

95. Илиминъ къадар юкселирсинъ.

96. Илыми иле амель инсанны салих къл этер.

97. Рахмет ерлерни уяндыргъаны киби, иляхий рахмет де къальплерни уяндырыр.

98. Эр шейнинъ мейвасы терегини исбат эткени киби, инсаннынъ амели де онынъ ким олгъаныны исбат эте.

99. Келямы киббар олгъаннынъ ахлякъы да гузель олмаз.

100. Тюшюнмеден сѣз айтма. Тедбирсиз иш коръме.

101. Аллаһ ичюн къардаш олгъан, элял аш ашагъан киби, Аллаһнынъ ризасыны къазаныр.

102. Эки шей гузельдир. Бири – элял къазанч, бириси де ахирет ичюн дин дуйгъусыдыр.

103. Алимнинъ сѣзюни туткъан ариф (оқымыш, бильгили) олур.

104. Салихнен дост олгъан салих олур.

105. Сѣз туткъан селямет тапар.

106. Озюнъни макътама, кимсени алчалатма.

107. Алимден сорайыджы ол, мейвасыны ашайыджы ол.

108. Яманлыкъны сечкен, арам ашагъан
джанавар киби олур.

109. Хакътан эйилик исте. Эйиликке талип ол.

110. Гевезелик инсанны эр яманлыкъкъа
таба суйреклер, джеэннемге алып кетер.

111. Акърабанынъ яхшысы – акърабасы-
ны ёкълагъандыр.

112. Инсан япкъан ишлерининъ мейвасы-
ны ашар.

113. Эй, инсан огълу, ахлякънен юк-
сельгенинъ къадар, сеадет, селяметке
ириширсинъ.

114. Эй, инсан огълу, ахлякъсызны эр анъ
бир бея беклер.

115. Хаясыз инсандан къачкъан селямет-
ке иришир.

116. Тюшюнмеден иш япкъан пешман
этер.

117. Гъадаплы вакътынъ – энъ телюке-
ли вакътынъдыр.

118. Мусульманлыкънынъ маясыны боз-
гъан – яландыр.

119. Инсанлар догърулыкъкъа алышмагъ-
андже акъикъий иманлы оламазлар.

120. Сархош япкъаныны бильмегени киби, залым да япкъан зулумыны бильмез.

121. Акъикъатны коралмай экенсинъ, акъикъатны корьгенге таби ол.

122. Дюнъяда эр тюрлю элем-изтираплар бар. Инсан изтирапларгъа даянган сайын къавийлешир.

123. Изтираплы кечкен бир саат, изтирапсыз кечкен бир омюр къадар инсангъа огют берир.

124. Дюнъя тюшюнджеси гъамлы яшатыр. Аллаһкъа ибадет эт, иманынъ иле ферахланып яша.

125. Олюмден къоркъкъан къараман оламаз.

126. Иман – энъ буюк къувет менбасыдыр. Инсан анджакъ онынъ иле енъишке иришир.

127. Бош вакътынъны ве сагълыгъынъны гъанимет, дие биль. Бу эки ниметни гъайып эткен, омюрини гъайып этер.

128. Кедер инсанны сарсыта. Сен даима имангъа сарыл ки, иманлы орлурсынъ.

129. Эй, инсан огълу! Аллаһкъа иман эткен сонъ, этрафынъдаки махлюкъларгъа

шефкъатлы ол. Чюнки яратылгъанларнынъ эписи сен иман эттигинъ Аллах Таалянынъ махлюкъларыдырлар.

130. Ресулуллах эфендимиз бир къул киби ашамакънен, отурмакънен, сёйлемекнен бизге нумюне олгъаны алда, шу алим денильген ходжаларнынъ кибирли алына не демели. Шубесиз ки, мусульманлыкъ Ресулуллахнынъ ёлуны кутъмек иле къазанырлар.

131. Къур'ан-ы Керимге дикъкъатнен бакъ. Имандан сонъ Аллахкъа инангъанларгъа салих амеллерни тевсие эте. Сен оны окъу да, даима гузель ахлякълы олмагъа тырыш.

132. Даима назик олмагъа, эйилик этмеге арекет эт. Бу – Ислямнынъ шартыдыр. Бундан айырылгъан кунюнь, Ислямлыкътан да айырылдынь, демектир.

133. Къур'ан инсангъа эдепни огрете. Якъын акърабагъа, мухтаджларгъа ярдым этмекни огрете. Бунъа риает этмегенлер иман эхлинден узакътыр. Чюнки акърабаны, оксюзлерни къувгъанларны Дженаб-ы Хакъ азапкъа къояр.

134. Мерхаметли бакъмайсынъмы, демек залым бир инсансынъ. Сен шефкъатлы назарнен бакъмагъандже, кямиль инсан ола-мазсынъ.

135. Эр къазанчта эсап ве азап бардыр. Лякин бутюн амелини Аллаһ Таалянынъ ризасы ичюн япкъанларгъа сеадет бардыр. Бунъа бинаэн, Къур'ан-ы Керим бу къазанчкъа февзи азим буюргъандыр.

136. Му'минлернинъ вазифеси – иман эткен сонъ намаз къылып, аджизлерни рызыкъландырмакътыр. Аллаһкъа къоркъу ве севги иле багъланмакътыр.

137. Эй, инсан огълу, семавий китапны тедкъикъ этсенъ, онда шефкъат ве хая эдебининъ эасларыны тапарсынъ. Сен булардан узакъ къалсанъ, Хакъ ёлундан айырылырсынъ.

138. Инсаннынъ дюньяда яшамакъ дуйгъусы оны алдатыр. Козюни насылдыр кёрэтер. Олюминъни якъын, деп биль ки, иманлы яшарсынъ.

139. Шейтангъа уйгъанлар буюк Ресулимизге о, да биз киби инсан, дие иман этмедилер. Бундан ибрет дерсини ал да, Онынъ

вариетини инкяр этме. Сен де олар киби пешман олурсынъ.

140. Муджаитлер ер юзюнинъ энъ эйи инсанларыдыр. Хакъ огърунда дженклештилер, халкъны шу дженкке етекледилер.

141. Бу дюньянынъ фаний олгъаныны яхшы бильгенлер, бакъийге эйи сарылырлар.

142. Муджаитлерни эзиетлегенлер, танърынынъ гъадабына огърарлар.

143. Бу дюнья ишлерине берильгенге бу алем бир зиндандыр. Бакъий дюньянынъ тюшюн ки, нургъа къавушырсынъ.

144. Инсаннынъ акъикъий сеадети къальбининъ Хакъ севгиси иле толгъан кунъдир.

145. Янълыш ёлгъа сапкъанларнынъ чокъусы бу дюньяны севгенлердир.

146. Догъру сёз инсанны догърулткъаны киби, къыйыш сёз де инсанны къыйыштырыр.

147. Къусурсыз инсан къыдыргъан достсыз къалыр. Инсан озъ эксикликлерини бильгенде кемалына етер. Эр терек чечек ача, амма эр чечектен мейва олмаз. Бир чокъ кимселернинъ сёзлеринен ишлери де бунъа бенъзер.

148. Инсанлыкъ иманлы инсанларнынъ,
къараманларнынъ эллери устюнде юкселе.

149. Энъ буюк дева къальпке берилед-
жек иман шифасыдыр.

150. Иманлы яшагъан энъ буюк къара-
мандыр.

151. Эй, инсан огълу, имандан сонъ шу-
бени быракъ. Сенинъ шубесиз иманынъ
сени юксельтир.

152. Аят элем-изтираплардан ибареттир.
Элем-изтирапны анджакъ иман кеткизир.

153. Азизлерни ёлдан кетиргенлерден
Аллаһ разы олур.

154. Реис олмаздан эвель быланмагъан
денъиз ол.

155. Хаинге ярдым эткен, сонъра пешман
олур.

156. Гульнинъ къадирина бульбуль олгъ-
ан билир. Онынъ гузеллиги къаршысында
даима йырлар.

157. Къарарыны бильгенден Аллаһ разы
олур. Даима къарарыны билиджи ол.

158. Эгри къылыч догъру къынгъа кир-
мегени киби, догъру къылыч да эгри къын-
гъа киралмаз.

159. Эр бир магълюбиет инсангъа аджд-
жыны таттырыр, амма яхшы огют берир.

160. Ашыкъ олгъаннынъ ахы чокъ олур.
Бенъзи сарарып солуджы олур.

161. Мунафыкъ инсандан къачсан, се-
ляметни тапарсынъ. Онынъ иле дост ол-
санъ эгер, эр тюрлю элем-изтирапларгъа
огърарсынъ.

162. Асыл дост – сенинъ гъам-кедеринъе
ортакъ олгъандыр.

163. Къальбинъде яманлыкъ олгъаны
алда кимсеге назар этме. О назарынъ сени
эр тюрлю гуналаргъа, фелякетке батырыр.

164. Аллаһны бильдирмек ичюн чалыш.
Онынъ ниметлерини къуллаарына бильдирген,
Аллаһкъа шукюр этиджи олур.

165. Насиатта аят бардыр. Насиаттан
узакъ тургъан ёлуны гъайып этер. Акъикъ-
ий му'мин насиат иле нурланыр.

166. Акъны бильмек – севгидир.

167. Дюнъя тюшюнджеси сени гъамлан-
дырыр. Аллаһкъа ибадет эт ки, Хакъ севги-
си сени фераландырсын.

168. Инсанларнынъ энъ яманы озюни
макътагъаныдыр. Озюни макътагъанда хай-

ыр ёкътыр. Озюни макътагъан шейтангъа уйгъандыр. Озюни макътагъандан къач. Чюнки о, шейтаннынъ аркъадашыдыр.

169. Озюнъни иман иле нурландыр. Иман иле нурландыргъанынъ заман, о нурлар иле акъыкъатны корерсинъ.

170. Дерт чекмеген, гъурбет коръмегеннинъ аркъадашлыгъына ишанма. Чюнки аркъадашынынъ дертлерини анълап оламаз.

171. Сабагъа къавушкъан янъы бир аяткъа кирер. Онынъ ичюн эр кунъ янъы бир аяткъа киресинъ. Бу аяттан ибрет дерсини ал.

172. Гузель сёзлер сёйлемеге тырыш. Зира энъ чиркин сёз ярамай адетлернинъ сёзлеридир.

173. Кулер юзь иле кульмесенъ, демек сенде мерхамет ёкътыр.

174. Дюнъя омюрининъ бош шей олгъаныны анълагъан кунюнъ, бакъийге инапырсынъ.

175. Дюнъя сени алдатыджы амеллерге ёнельтиджидир. Буны яхшы биль.

176. Дюнъянынъ мисали бирден ешилленген, сонъра бирден къуругъан, сарарып солгъан тарлагъа бенъзер. Бу куннинъ ешил-

лик аяты сени алдатмасын. Бир кунъ сен де сарарып-соладжакъсынъ. Бу дюньядан мезарларгъа киреджексинъ.

177. Ахиретни унуткъан кунюнъ янбылуvgъа къапылырсынъ.

178. Санъа насиат бергенлерден юзь чевирме. Насиат Къур'ангъа уйгъун исе – ал, олмаса – алма. О сенинъ ичюн хайырлы олур.

179. Дюньяны иманынъ иле хош кечирмеге тырыш. Даима Хакънынъ ниметлерини тюшюн. Шукюр этиджи ол.

180. Нефисини тыйгъанлар феляхкъа ирдилер, селямет таптылар. Сен де нефсинъни ислях эт де, селяметке ириш.

181. Фелякетнинъ энъ буюги яхшы аркъадаш сечмемектен догъар. Яман аркъадаш сени даима изтирапларгъа къояр.

182. Рухнынъ гъыдасы имандадыр. Рухнынъ олюми де имансызлыкътыр.

183. Гонъюль эвини тюзеткен, озюни тюзеткен олур. Гонъюль эвини бозгъан да кендини бозгъан олур.

184. Алланнынъ энъ севген къулу – къальби селим олгъан къулдыр. Къальбинъни се-

лим эткенинъ къадар Аллаһ тарафындан севильген олурсынъ.

185. Инсан дюнъягъа иман тасили иле келе. Иманынъны тасиль эткенинъ къадар шерекке ирерсинъ.

186. Аллаһ ёлунда малы иле, джаны иле курешкенлер ичюн азап ёкътыр. Хакъ севгиси бардыр. Небилер эп бу ёлдан кеткенлер.

187. Гъадабыны енъген, нефсининъ шейтаныны енъер.

188. Эрбапларнынъ акъикъаты денъизлер киби кениш олур. Онъа айтылгъан эр сёзни кендисине чекер.

189. Мункирлернинъ тазыйыгъы му'минлернинъ иманыны арттыыр.

190. Эр шейге инангъан ич бир шей япалмаз. Озюни бонъайтыр, къаранлыкъкъа гъаркъ олур.

191. Сени севгенлерни сев. Севмегенлерден юзь чевир. Санъа догъру ёлны косътергенлерни сев. Оларгъа ярдым эт.

192. Садыкъ достлар достунынъ гъамлы заманында онынъ янында булуныр, онъа ярдымджы олурлар.

193. Садыкъ дост эр ань сени хайыр иле анъар. Даима санъа ярдымгъа чапар. Ярдымгъа ашыкъмагъан яландан досттыр.

194. Ахлякъсыз инсанны фелякет беклер.

195. Эр селямет иман иле вуджуткъа келир. Иманлы ол, селяметке ириш.

196. Аят элем-изтираплардан ибареттир. Элем изтирабыны анджакъ иман енъер.

197. Дженкке кеткен дегиль де, эджели кельген олер.

198. Ислям дини – мувазенет динидир. Эр шейде исрафны ясакъ эте. Исраф эткен фелякетке огъар.

199. Аллахнынъ къудрети кельгенде залымлар ерге серилирлер.

200. Эр кес мевкъине ве парасына коре гъурурланыр. Балыкъ биле денъизде экен жанлылыгъыны косътерир. Марумиет вакътында оларнынъ ольгенини корерсинъ.

201. Яшамакъ ве яшатмакъ дин иле кучълюдир. Бундан башкъа яшайыш айванларджа бир яшайыштыр.

202. Ялынъыз озюни тюшюнгенден къач.

Онынъ достлугъында вефа ёкътыр. Онда копек адети бар.

203. Халкъкъа ялтакъланып Хакътан айырылгъан Хакъкъа исьян эткен олур.

204. Догъругъа ярдымгъа чапкъан, Аллахнынъ ярдымына чапар.

205. Аллах ичюн ярдым эткенге, Аллах да ярдым этер.

206. Оксюзнинъ, ёкъсулнынъ алыны тюшонген юрегини йымшатыр.

207. Ниметни бильген шукюр этиджи, бильмеген де куфюр этиджи олур.

208. Нефисни енъмекте вуджут джефасы, лякин гонъюль сефасы бар.

209. Барлыкъта достунъ чокъ олур. Лякин акъикъий достунъ ёкълукъ заманында янынъда къалыр.

210. Ёргъунлыкъны юкъу савуштырыр, асретлик чеккен юрекке исе севги дева олур.

211. Ялынъыз маддий менфаатларны козьде туткъанлар идеалист коммунистлердир. Чюнки коммунистлер динден узакъталар.

212. Тенбеллик олюмнинъ бир чешитидир. Бу олюм иле инсан эр шейини гъайып этер.

213. Тасиль бир дуйгъудыр. Окъумакъ-нен эльде этилир. Акъикъий дуйгъу Хакъ-нынъ севгиси иле тасиль этилир. Юксек дуйгъулы олмагъан юкселип оламаз.

214. Умют инсангъа аят багъышлар. Умютсиз инсан олю кибидир.

215. Сени яманлыкъкъа давет эткен, санъа энъ буюк хиянет эткен олур.

216. Салихлернинъ нишаны мерхаметтир. Баскъынджыларнынъ да нишаны мерхамет-сизликтир.

217. Ширк васталаргъа табынмакътан догъар. Акъикъий ибадет Хакъкъа васта-сыз бойсунмакътыр.

218. Шикъет Хакъкъа там бойсунма-макътыр. Хакъкъа бойсунгъан шикъеттен къуртулыр.

219. Тарихкъа бакъ да залымларнынъ алындан ибрет ал.

220. Тевхиднинъ озю аяткъа тек бир нур иле бакъмакънен догъар.

221. Тевхид илимини бильмеген бу алем-ге келюв-кетювни анъламаз.

222. Шамаргъа шамарнен джеваплангъ-

ан акъкъыны алыр. Нефсине шамар ургъан
исе озюни низамгъа чекер.

223. Сен даима сабыр иляджындан къулан.
О иляджларнынъ энъ шифалысыдыр.

224. Сабыр маневийлик ве маддийлик-
нинъ диреидир. Оны йыкъкъан, маневийлик
ве маддийликни йыкъар.

225. Гонъюне севгини эндирмегенлер,
яланджы севдалардыр.

226. Сен, юрегинъдеки тилинъдекинен
бир олмаса, акъыкый инсан оламазсынъ.

227. Санъа яхшы дегенлер де олур, яман
дегенлер де олур. Сен оларгъа бакъма!
Хакъ ичюн яша! Онынъ иле фералан!

228. Сен малдан зияде къальбинъни
Хакънынъ севгиси иле зенгинлештир.

229. Сени макътагъанлардан къач. Оларнынъ
медхиелери сенинъ къальбинъни ольдюрир.

230. Санъа татлы сёйлегенни динълеге-
нинъ киби, адджы сёйлегенлерни де динъ-
ле. Чюнки о адджы сёзлер нефсинъ ичюн
энъ буюк илядж олур.

231. Сен сени севгенлерни, санъа гонъюль
бергенлерни унутма! Чюнки севмек ве гонъюль
бермек энъ мукъаддес бир эманеттир.

232. Сеадетлернинъ энъ буюги Хакъ сё-
зюни сёйлемек, Хакъ огърунда ольмектир.

233. Сен параны пара ичюн севме. Ди-
нинъе ярдымы ичюн сев.

234. Севгиден узакъ бир аиле ювасы бах-
тнынъ не олгъаныны бильмез.

235. Къальбинъни эйилештир, салих-
лештир.

236. Сархош не япкъаныны бильмегени
киби, залым да не япкъаныны бильмез.

237. Сабыргъа иман иле къавушылыр.
Сабырсызнынъ иманы шубелидир.

238. Дюнъяда Хакъ ёлуна сарф эткенлер-
нинъ Хакънынъ огюнде топланыр, зая кет-
мез. Мисли иле джевабыны алырсынъ.

239. Акъикъий селямет Хакъ даветине
сесленмекнен эльде этилир.

240. Шубе къальпнинъ нуруны сёндюрир.

241. Сакъын къатты къальпли олма.
Къатты къальпли инсан я Фыравундыр я да
Эбу-Джехиль.

242. Сенден ярдым истегенни къувма.
Ярдым этип оламасанъ, ич олмадым гонъ-
люни ал.

243. Сёйлемеден эвель тюшюн де, сонъ

сёйле. Чюнки сёз санъа къаршы иште делиль олур.

244. Севги къувет догъурыр. Севгиден марум олгъан гонъюль, олю гонъюльдир.

245. Сабыргъа алышмагъан не къадар чокъ къазанса да, оны бир кунде, бир анъде гъайып этер.

246. Сёзни еринде сёйлеген буюк инсан олур.

247. Серт табиятлы чабик енъилир. Йымшакъ табиятлыны енъмек зордыр.

248. Хакъ ёлунда себат эткенни Аллах заферге ириштирир.

249. Озю яхшы олмагъаннынъ иши де яхшы олмаз.

250. Пейгъамберлер олмаса эди, акъикъатлар билинмез эди. Инсан юдже ахлякъкъа аслы да къавушалмаз эди.

251. Ребер олмаздан эвель сабыр, такъат, метанетке алыш. Иманлы алчакъгонъюлли ол. Ёкъса къоластынъдакилерни сеадетке ириштиралмазсынъ.

252. Ресуллернинъ сёйлеген огютлеринден бири хаядыр. Хаясына саип олгъан, къамиль имангъа иришир.

253. Хаясыз инсан алим де олса,
Аллаһнынъ огюнде кыймети ёктыр.

254. Реис олмаздан эвель быланмагъан
бир денъиз ол.

255. Тен емектен, рух исе иляхий гыда-
дан гыдаланыр.

256. Сааръде хоразларнынъ джошып да,
инсанларнынъ исе юкъламаларына айрет
эттим. Олар айван ола турып Аллаһны зи-
кир этеркенлер, сен инсан оларакъ гъафлет-
те къалгъанынъ не!

257. Сен аслы да кибирленме. Къальбин-
де зерре къадар кибир ташыгъан Хакънынъ
рахметинден узакълашыр.

258. Сен кибирленгенге боюн эгме. Чюн-
ки о, Хакънынъ душманыдыр. Хакънынъ
душманына исе боюн эгильмез.

259. Сёз тутмагъан джаильнен бир олма.
О, фитненинъ энъ буюгидир.

260. Дин огренгенинъ киби, фен де ог-
рен. Диндарнынъ фенинден джемиетлер
юджелир.

261. Хакъ ёлунда кетип халкъ тарафын-
дан севильген инсан энъ къараман инсандыр.
Чюнки бу бахыт эр къулгъа да насип олмаз.

262. Нешъе имандадыр. Нешъесиз инсанда олюм къокъусы бар. Ресулуллах эр вакъыт нешъели эди. Сен де нешъели ол, халкъкъа аят багъышла.

263. Акъикъий насиатта акъикъий аят бар. Бу сыргъа иришкен энъ буюк джевахерге иришкен демектир.

264. Нефсинъ къутургъан вакъытта сакин олмагъа тырыш. Ёкъса, бу анъде сени буюк фелякетлер беклер.

265. Омюр – бу маджерадыр. Инсан бу маджерада бир актёргъа бенъзер.

266. Омюрни гъафлет иле гъайып этмек олюмнен бирдир. Зира олюмнен инсан Хакъкъа къавуша. Вакътыны гъайып эткен Хакътан айырылыр.

267. Омюр узун бир ёлгъа бенъзер. Бу ёлда, асфальт ёллар олгъаны киби, дагълар, тепелер, батакълыкълар, тикенлер де бардыр. Инсан омюр ёлджулыгъында эп оларгъа огърайджакъ.

268. Окъугъан дегиль де, окъугъанына инангъан акъыллыдыр. Инанч къальплерге джан бере. Окъугъанынъны анълап олама-

санъ, севги иле окъу. Севги окъулгъан шейнинъ акъикъатына ёл ачар.

269. Уяныкъ олгъан феякетнинъ огюни алыр.

270. Алимлер джемиетни яшатырлар. Залымлар исе джемиетни ольдюрирлер.

271. Олюмден къоркъкъан къоркъакъ олып яшар.

272. Аллахъа хакъ иле инангъанлар ичюн олюмде де аят бар. Чюнки олюм оны севгенине къавуштыра.

273. Олюм нефислерини севгенлер ичюн аджджыдыр. Хакъны севгенлер ичюн дюгюн ве байрамдыр.

274. Небат кунешке бакътыкъча, сувгъа къавуштыкъча яшар. Инсан да Ресульнинъ юзю ве онынъ сёзю иле акъикъый аяткъа къавушыр.

275. Имангъа ирген, Ресулини бильген, онъа гонъюль берген, онынъ иле яшагъан адам не бахытлы инсандыр.

276. Нефисинъ эксильген вакъытта юкъарыгъа бакъма, ашагъы бакъ да, нефисинъни енъ. Хакъкъа шукюр этиджи ол.

277. Ислямиет тасилинде садыкъларны

тап. Садыкъ олмагъан улеманен достлашсанъ, иманынъны сѣндюрисинъ.

278. Нефис, адетте, мункирлерни север. Сен му'минлерни сев де, ярамай адеттен узакълаш.

279. Эр шейнинъ бир къарары бар. Сен ортада кет, Хакъкъа даа къуветлидже багълан.

280. Энъ буюк къараман нефсини енъип, Хакъкъа гонъюль берген кимседир.

281. Нефисинъ санъа гъадап, нефрет киби тюрлю яманлыкъларны эмир эте. Сен булардан узакъ турсанъ, нефисинъни енъген олурсынъ.

282. Даима файдалы илимге гонъюль бер. Файдасыз илим инсанны олюмге алып барыр.

283. Нефисинъ яман шейлерни эмир эте. Сен о сѣзлерни тутсанъ, нефсинънинъ эсири олурсынъ. Хакъкъа къул дегиль де, нефиске къул олурсынъ.

284. Нефисинъ энъ буюк сиясы гъадап, шехветтир. Сен нефсинъден бу сияларны чекип ал да, онъа къаршы ишлет.

285. Къальбини иманнен къуветлендирген энъ буюк къараман олмагъа намзеттир.

286. Къальбине къоркъакълыкъны синъ-дирген кендисини шейтаннынъ весвесесине огъратыр.

287. Къальбини весвесели сёзлернен бозгъан иманыны зайыфлатыр.

288. Гъурбет, азаплар, апсхане Хакъ ёлунда иман эхлине буюк дерслер бере.

289. Хасет яман инсанларнынъ, сукъланмакъ исе яхшы инсанларнынъ алыдыр.

290. Къазагъа кедер этме, чюнки къаза Хакънынъ такъдиридир.

291. Инсангъа дюньяда эр анги фелякет келе билир. Анджакъ акъикъий инсанлар фелякет вакътында белли олурлар.

292. Инсанларнынъ тербиеси башкъасынынъ укъукъларыны сайгъанына къадар.

293. Инсан севмеген алиминден феиз аламаз.

294. Алимни севген, севгени къадар илиминден файда алыр.

295. Изтираплы сааттен алынаджакъ дерс омюр боюнджа алынаджакъ дерслерден даа устюндир.

296. Ибадеттен эвель абдест алгъанынъ

киби, къальбинъни де темизле. Хакънынъ узурында темиз ол.

297. Элял локъма ичюн чалышсанъ, ибадетте энъ гузель темель аткъан олурсынъ.

298. Инсаннынъ акъыкый сеадети къальбининъ Аллаһ ве Ресулининъ севгисинен толгъан анъдир.

299. Нефиске уйгъан алимге якъынлашма! О, Хакънынъ илимини шейтаннынъ ёлларында къуullanмакъ истер. Сени аздырыр.

300. Илимсиз адам дюменсиз гемиге бенъзер, селямет лиманына аслы да етишалам.

301. Къылычнынъ япалмагъаныны къыйметли йымшакъ сёз япар. Бу, сияларнынъ энъ устюнидир.

302. Даима къомшугъа, хастагъа, гъарипке якъын ол, хатирини сора. Бу, Пейгъамберлернинъ ёлудыр, бу ёлдан кет.

303. Кендини ислях этмеген, башкъасыны аслы да ислях эталмаз.

304. 40 адамны Хакъ ёлуна дёндюрген эвлиядыр. Онъа таш аткъан, Хакъкъа таш аткъан олур.

305. Акъыкый эйилик къальпни йымша-

тыр, нурлаштыыр. Эйилик эт, къальбинъни йымшат ки, нурланырсынъ.

306. Инсанлыкъ анджакъ иманлы кимселернинъ эллери узеринде юкселир.

307. Инсанларнынъ энъ гъарип вакъты севмеген кимселернинъ янында кечен вакътыдыр.

308. Аслы да яманлыкъ этме. Яманлыгъынъ сонъунда озюнье акс-седа киби къайтыр.

309. Яхшылыкъ япкъаныньда, Аллаһ ичюн яп. Ондан бир тешеккюр беклеме.

310. Акъикъий инсан акъикъий севгиге къаушмагъандже рух кямиллигине иришалмаз.

311. Инсанларны алдаткъан озюни алда-тыр. Бу адет алимлерни биле джеэннемге суюреклер.

312. Инсанларны анджакъ халис ниет ве ибадет темизлер, Хакъкъа багълар.

313. Сен тюшюнджеден ибаретсинъ. Тюшюнджелеринъ эйи олса, эйиликке догъру кетесинъ. Тюшюнджелеринъ ярамай олса, демек, кендинъ де яман инсансынъ.

314. Аятта яхшы бильгенде сёйлейиджи, базыда исе динълейиджи ол. Динълемек де сёйлемек къадар инсанны дегерлендирир.

315. Изтираплар эр гонъюльни хасталандырыр. Ялынъыз Хакъкъа гонъюль берген кимсенинъ къальбине сокъулып оламаз.

316. Иманлы къадынъга малик олмакънынъ къыймети олъчюсиздир. Имандан марум къадын къадар фитне, феякет ёкътыр. Тек иманлы къадын къоджасыны бахытлы этер. Ич бир тюрлю мал бахытлы эталмаз.

317. Инсанларны селямет ве сеадетке ириштирген екяне шей имандыр. Сен эр яманлыкъны иманынъ иле енъерсинъ ве эр заферге де онынъ иле къавушырсынъ.

318. Эял къазанмакъ зор олса да, маневий къазанчы буюк олур.

319. Инсанлар догъруланмадан акъикъий мусульман оламазлар. Догърулыкъ – буюдже диннинъ энъ буюк къайдесидир.

320. Акъикъий сой-соп тенден дегиль, динден келир.

321. Инсан севгенлерине къавушкъан куню бахтияр олур.

322. Хакъны севген, Ресулини севген, онъа къавушкъан куню байрамнынъ энъ юджесине къавушкъан олур.

323. Файдалы инсан емишли буюк бир

терекке бенъзер. Файдасыз инсан исе къу-
ругъан, мейвасыз терекни анъдырыр.

324. Инсаннынъ юзю къальп ниетининъ,
ахлякъынынъ кузъгюсидир. Онда эр тюрлю
юджеликлер ве яманлыкълар корюнир.

325. Ислям дини – къарар динидир. Сен
эр шейде къарарыны къачырмагъан, девам-
лы орта ёлдан кеткенлерден ол.

326. Къуветли иман къуветли багълы-
лыкъны догъурыр. Шубе исе айырылыкъ
догъурыр.

327. Эр шейни ляйыкъ олгъан кимсеге
бер. Буны япалмасанъ, берген ниметлеринъ
зая кетер.

328. Омюрде эсаплы оладжакъсынъ.
Эсапсыз олгъанны фелякет беклер.

329. Эр фаний ичюн арзу, эмель къальп-
ни ёрар, хасталандырыр. Бакъийде исе раат-
раат саатлернинъ сефасыны сюрерсинъ.

330. Акъикъий алим Хакъны бильдирир,
акъикъий залым исе Хакътан дёндюрир.

331. Эр сёзни динъле, факъат къанма!
Акъикъий сёз, акъикъий дост иле яр ол!

332. Акъикъий дин эрбабындан башкъ-
алары маска астында инсанларны алда-

тырлар. Буны биль де, акъикъий дин эр-бабына яр ол.

333. Инсаннынъ энъ бахытлы куню Хакъ ёлунда севген кимселернинъ янында кечирген кунюдир.

334. Дюнъяда энъ залым инсанлардан бириси де яхшы инсанларны яман, деп косъ-терген кимселердир. Булар дженнет юзюни коралмазлар.

335. Яман инсаннынъ табиаты акъреп-нинъ табиатына бенъзер, эр кечкенде сени тишлер.

336. Иршад ичюн халкъкъа къарышкъ-ан, халкънынъ эзиет ве джефасыны корип сабыр эткен кимсе буюк джихад эткен киби олур.

337. Инсанларгъа энъ буюк ярдым Хакънынъ ёлунда, бир келимени олса да, айдынлатмакътыр.

338. Инсан эр шейни, атта ибадетни биле озю ичюн япа. Хакъ огърунда иршадны Аллаһ ичюн япар. Джемиетлерни уянтыр.

339. Илък баарь ягъмуры ерлерге аят, кузь ягъмуры исе отларны солдурмакънен мемат берир. Бу мисаль бильгили адамнен

джаильнинъ халкъкъа тесирина бенъзер.
Окъумышнынъ сёзю баарь ягъмуры, джа-
ильнинъ сёзю де кузь ягъмурына бенъзер.
Экиси де сёздир, амма бирисинде аят, ди-
геринде олюм бардыр.

340. Инсанлар эр шейни механизмлеш-
тирювнен сеадетке ирмезлер. Сеадетке ир-
диреджек ёл Аллахкъа имандыр.

341. Эр кес озь тюшюнджесининъ эси-
ридир.

342. Акъикъий къараман Хакънынъ се-
сини эшиткен ве эшиттиргендир.

343. Хакъны унуттыргъан эр сес энъ буюк
фитнедир.

344. Эр шейнинъ бир мейвасы бар.
Амель де къальптеки ниетнинъ мейвасыдыр.

345. Эр кеснен мукъайтлыкънен къонуш.
Бугунъ дост олгъан, ярын душман ола билир.

346. Эр бир ер саибининъ янында бир ча-
накъялар булуна. Чанакъялар оны макътай,
макътай фелякетке тюшюрир.

347. Эр кеске эйи назарнен бакъ! Яхшы
сёйле! Яман назар, яман сёз гуна догъурыр.

348. Эр кеснен къонуш, амма эр кеске
гонълюнъни къаптырма!

349. Эр инсан яраталышындаки гъаени
бильген кунь уяныр, акс алда бу алемге олю
келир, олю де кетер.

350. Акъикъий дост ачыкъ къонушыр.
Акъикъатны гизлеген акъикъий дост де-
гильдир.

351. Эр кеснинъ досту ола билир. Факъ-
ат пахыл инсаннынъ досту олмаз.

352. Хасет эткен инсандан къач.
Онынъ зарары йыланннынъ зеэринден де
шиддетлидир.

353. Хакъ ёлундаки достны мугъайтмакъ
аджджыларнынъ энъ аджджысыдыр. Эр
кеске ачувлансанъ да, онъа ачувланма!

354. Эр къуш япкъан ювасыны бегене.

355. Эр гедженинъ бир куньдюзи ол-
гъаны киби, эр агъламакънынъ кульмеси
де олур.

356. Эр шей ниетке догъру кете. Сен эйи
ниетли ол да, яхшы ёлдан кет.

357. Дженкке кетип оледжем, дие къор-
къма! Дженкке кирген дегиль де, эджели
кельген олер.

358. Эр зулум инсангъа атеш азырлар.

359. Ич бир кимсе Хакъкъа ляйыкъ акъ-

икъий амель япалмаз. Амелине ишангъан, акъикъатны бильмей, демектир.

360. Хакъкъа гонъюль бермегеннинъ ахлякъы ярамай сайылыр.

361. Хакъны севген, акъсызлыкъкъа къаршы курешке азырлансын.

362. Арам ашагъан атеш ашар.

363. Арам къазангъан къальбиндеки иманны сёндюр. Хакъны коръмектен кёрлаштырыр.

364. Эр терек чокъ чечек ача, амма эр чечектен мейва олмай. Бир чокъ кимселернинъ сёзлери ве амеллери бунъа бенъзер.

365. Эр ярдым эйиликтир. Ярдымнынъ энъ эйиси исе инсанларгъа илим бермектир.

366. Дженкте сиядан зияде къальп иш коре.

367. Азимсиз емек ашкъазанны бозгъаны киби, азимсиз окъув де къафаны бозар.

368. Аят элем ве изтираплардан ибареттир. Элем ве изтирапны анджакъ иман енъер.

369. Къарарыны бильген яхшы инсан олур.

370. Арамдан къазангъан элялгъа бералмаз.

371. Хаинге, залымгъа ярдым эткен, инсанлыкъкъа яманлыкъ эткен олур.

372. Эр гульнинъ тикени олгъаны киби, эр достнынъ бир эксиклиги де бар.

373. Акъикъий инсан йыкъылгъанны турсаткъан, инсанларны уянткъандыр. Йыкъылгъангъа тепме ургъан инсанлыкътан узакътыр.

374. Эр шейнинъ бир къайдеси бар. Джемиет аятынынъ къайдеси адалеттир.

375. Эр бир яхшы арекет берекет догъурыр.

376. Хакъ ёлундакилерни хош корьмегенлер я фыравундырлар я да немрут.

377. Менден олгъан мени севди. Менден олмагъан мангъа душман олды.

378. Кямиль му'миннинъ куреши Рахманнынъ аршыны титретир.

379. Акъикъий адалет эр кеске ляйыкъ олдыгъы акъны бермектир.

380. Эр кес тюшюнджесининъ тарафдарыдыр. Сен акъикъатны тюшюнгеннинъ тарафдары ол.

381. Эр кес башына коре бирисини буюк, деп таныр. Аслында буюк инсан халкъны

Хакъкъа севдирген, инсанларны Хакъкъа дѣндюргендир. Фаний вуджудыны къуртаргъан дегиль, иманыны къуртаргъандыр.

382. Гъам кямиль инсаннынъ гъыдасыдыр. Иляхий ашкъкъа берильген одыр. Инсан онынъ иле кямиль олур.

383. Ярамай тюшюнген яманлашыр. Яхшы тюшюн ки, эйилеширсинъ.

384. Яманлыкънынъ башы нефиске, шейтангъа уймакътан догъар.

385. Гъурбетликни корьмеген, мухтаджлыкъ чекмеген, алим олса да, файдасыз олур. Буюк Пейгъамбер биле гъурбет корьди, мухтаджлыкъ чекти.

386. Акъикъий дост иман берген, умют берген, аркъа олгъандыр.

387. Фелякеттен ибрет алмагъангъа башкъа ич бир шей ибрет бермез.

388. Фесат тюшюнджели инсаннен къоноушкъан фелякетке огъар.

389. Гонъюль бир алемдир. Акъикъий адам гонъюль алеминде акъикъий аят тапар.

390. Гедже къаранлыгъы гъариплер ичюн даа да къараныкътыр.

391. Гунањ чокълугъындан феръяд этип,
тюшкюнликке далма. Хакъ огърунда бир
арекетинъ джумле гуналарыньа кефареттир.

392. Коръмек фаркъы нефрет догъурыр.

393. Яман сёз айткъан яман сёз эшитир.

394. Гульнинъ ашкъыны бульбульден
эшит.

395. Гонъюльнинъ омюри Хакъны сев-
мекнен башланыр.

396. Гонъюни йымшатмакъ истеген,
ёкъсулгъа, хастагъа ибрет иле бакъсын.

397. Гузель сёз, кулер юзъ къальплерни ач-
къан, рухларгъа аят сачкъан бир тылсымдыр.

398. Озюни халкътан устюн корьген, хал-
къны иршад эталмаз.

399. Яманлыкънен курешюв диннинъ къа-
нуныдыр.

400. Ярамай эндише къальпни бозар.
Вуджудны хасталатыр. Къальбинъ бозул-
гъан куню намаз къыл! Къур'ан-ы Керим-
ни окъу! Аллахны зикир эт! Бу сени зультен
нургъа къавуштырыр, акъыкый се-
адетке ириштир.

401. Джиддий тюшюнмеген инсан озю-
ни кедерден ич къуртаралмаз.

402. Акъикъатнынъ пешинден чапсанъ,
диннинъ ярдымджысы олурсынъ.

403. Фыравунлар омузларда ташылгъан
куньлери оларны эр кес буюк, дие таныгъ-
ан. Иляхий китап онынъ не буюк бир залым
олгъаныны бильдирмекнен козьлеримизни
ачты. Сакъын фыравунларнынъ ёлундан
барып, оларны алгъышлама.

404. Феннинъ чешит янъылыкълары джа-
иллернинъ козьлерини къамаштырды. Пут-
перест этти. Албу ки, бу мисильсиз къуд-
ретни корьген хакъперест олмалыдыр.

405. Фыравунгъа къаршы кетсенъ де, гу-
зель табиатлы ол! Тербиели сёйле! Муса
алейхисселям биле Фыравуннынъ къаршы-
сында йымшакъ сёйлемесини Аллаһ онъа
эмир этти.

406. Яман тюшюндже инсанларны тер-
типсизликке огърата.

407. Фаний аятны севмек ахлякъны бо-
зар. Бакъийге мейиль берсенъ, юдже ахлякъ-
къа ирерсинъ.

408. Эй, инсан огълу! Аллаһкъа инангъ-
ан сонъ шубенъни быракъ. Шубеде зеэр,
иманда дева бар.

409. Эгри кылыч догъру кынгъа кир-
мегени киби, эгри сёзлер де юрегинъе кир-
месинлер.

410. Къальби иман нурунен толгъаннынъ
эли ачыкъ олур.

411. Энъ бахытлы инсан къальби иман
иле яшагъан ве башкъаларны да яшат-
къанлардыр.

412. Эй, инсан огълу! Эшьянынъ акъикъ-
атыны олгъаны киби корип оламасанъ, ко-
зюньде перде бардыр. Сен бу пердени Къу-
р'аннынъ нуру иле, иманынынъ нуры иле
илькит ки, акъикъатны корерсинъ.

413. Алемде бирини бир коръмек, кый-
ыш назарнен бакъмамакъ ирфаннынъ энъ
юджесидир.

414. Эй, кендини аджиз коръген! Хакъ-
къа гоньюль берген, онъа сыгъынгъан ку-
нюнъ энъ къуветли бир инсан олурсынъ.

415. Эй, инсан огълу! Залымларнынъ
къапысына якъынлашма! О къапыдан аслы
бир ютум сув биле ичме!

416. Даима уяныкъ ол! Уяныкъ олгъан
фелякетнинъ огюни алыр.

417. Эй, олюмден къоркъкъан! Аллаһтан

кьоркьтыгъынъ ве онъа гонъюль бердигинъ куню олюм санъа байрам-дюгюн олур.

418. Энъ буюк джихаднынъ бириси мусульманларны таныштырып бирлешмектир.

419. Эй, инсан огълу! Кечкен омюринъе бакъ да ибрет дерсини ал. Эписи хаял олды. Келеджек де бойле оладжакъ. Сен бу хаял ичинде дикъкъатлы ол.

420. Эй, гъамлы дюньяда сеадет арагъ-ан! Сенден эвелькилерге насип олмагъан бир ала далгъансынъ.

421. Энъ буюк дева къальпке багъышлангъан иман шифасыдыр.

422. Дюньяда мейиль эткеннинъ ахлякъы мейиль эткени къадар бозулыр.

423. Эй, инсан огълу! Инангъанынъ къадар ахлякъий юксель! Ахлякъий юксельгенинъ къадар сеадетке ирерсинъ.

424. Эй, инсан огълу! Эр кес къальп эеджаныны бир шейнен ятыштыра. Сен Аллах ве Ресулуллахнынъ севгисинен ятыштыр.

425. Эй, инсан огълу! Гузель ве икметли сёзге алыш! Тарихта енъишни эльде эткенлернинъ чокъусынынъ сёзю эйи икметли олгъанлардыр.

426. Эй, отъмек ичюн залымгъа хызмет эткен кимсе! Сенинъ мисалинъ копекке бенъзер.

427. Эй, бир парча отъмек ичюн динини динсизлернинъ ёлуна уйдурмакъ истеген кимсе! Сен энъ буюк бир фитнесинъ.

428. Энъ буюк инсан джемиетке рух берген, эйилик эткендир.

429. Эй, динден узакълашкъан, механизациялашкъан инсан! Сен де шу машинадан ибаретсинъ. Инсанлыкънен бир алякъанъ ёкътыр.

430. Эй, ашкъ! Сен айны аятсынъ! Сенинъ иле къальплер тирилик. Ашыкълар эбедий аяткъа къавушырлар.

431. Инсаннынъ энъ ахмагъы омюрини лязим олмагъан ерге сарф эткенидир.

432. Дюнъя тюшюнджеси сени гъамлы этер. Аллахкъа сыгъын да, фералан.

433. Инсанларнынъ энъ фенасы озюни бегенип, макътагъандыр. Озюни бегенип макътангъанда хайыр ёкътыр.

434. Назик олмагъан инсан ислямиетни анъламагъан, демектир. Чюнки Ресулуллах инсанларнынъ энъ назиги эди.

435. Илимсиз софунынъ ребери шей-
тандыр.

436. Бу дюньянынъ ишлерини унуткъан
вакътынъда Аллаһны зикир эт, Онъа анъгъ-
ан олурсынъ.

437. Даима дердинъни мейдангъа таш-
ла! Иляджыны ара!

438. Санъа сёйлегенни динъле де, дерс ал.

439. Эр фанийнинъ бир нешъеси, зевкъы
олса да, эписи кечиджидир. Анджакъ, бакъ-
ий иле нешъеленген, акъикъий нешъе ве зев-
къкъа ирер.

440. Дюнья аятынынъ оюнджакъ, бош
шейлер олгъаныны яхшы анълагъан кунюнъ
Хакъ иле Хакъкъа дёнерсинъ.

441. Инсан дюньяда эмель иле яшар.
Дюнья инсанны эмельнен алдатыр.

442. Дюньянынъ мисали бирден
ешилленген, бирден солгъан тарлагъа
бенъзер. Бу ешиллик сени алдатмасын.
Бир кунъ омюринънинъ сарарып-солгъа-
ныны кореджек, чаресиз ве маъзун
оладжакъсынъ.

443. Къур'ан-ы Керимге назар эт! Аллаһ
афу сорагъанларны афу эте. Сен де иляхий

ахлякъкъа уйып, афу сорагъанларны афу эт.
Аллаһ да сени афу этсин!

444. Ахиретни унуткъан кунюнь ярамай
ёлгъа саптынъ, демектир.

445. Насиат бергенден юзь чевирме! Къу-
р'ан-ы Керимге уйгъун олса ал, онда шифа
бардыр. Уймаса, о сёзнинъ къыймети ёкътыр.

446. Борджгъа батмамагъа тырыш. Бор-
джгъа кирген кунюнь, дертке кирдинъ де-
мектир.

447. Дюньягъа Хакъ севгиси иле бакъ!
Шукюр эт. Бойле япсанъ, дюньяны хош ке-
чирирсинъ.

448. Аллаһнынъ укюмине сабыр эт! Не-
фисинъни ислях япмагъа тырыш. Бу – амел-
лернинъ энъ яхшысыдыр.

449. Инсан огълу ниметке шукюр этид-
жи олгъанда, Аллаһ онынъ ниметини артты-
рыр. Мусибетлерге сабыр эткенде, онынъ
иманыны къуветлендирир.

450. Ай кунештен нур алгъаны киби, уле-
ма да Небиден фейз алыр. Шунынъ ичюн
де улеманынъ сёзю Небининъ нурундандыр.

451. Аллаһнынъ ярдымы кельген кунъ за-
лымларнынъ ерге серильгенини корерсинъ.

452. Аллаһнынъ энъ севген къулу къальбини яманлыкътан темизлеген, къальби селим олгъандыр. Демек, сен эр шейден эвель къальбинъни темизлемеге давраң.

453. Аллаһтан башкъасыны дост этмеге тырышкъаннынъ сонъу фена. Аллаһны дост тут, Аллаһны дост туткъанларны да дост тут! Бу – достлукънынъ энъ юджесидир.

454. Дюнъянынъ энъ буюк къазанчы малы иле, джаны иле Аллаһнынъ ёлунда чалышкъанлар ичюн.

455. Аллаһнынъ эзельде такъдири не исе, о, вуджукъа келир. Кимсе бу такъдирни день-иштиралмаз. Аллаһнынъ укюмине таби ол!

456. Аллаһ бир сиври синек иле буюк залым Немрутны ерге серди. Хакъкъа къаршы чыкъкъанларны энъ зайыф кимселер иле ерге серир. Бундан ибрет дерси ал.

457. Анги мертебелерде олсанъ ол, мушаверени терк этме! Бу Ресулуллахнынъ ёлу, Аллаһнынъ эмиридир.

458. Бутюн Пейгъамберлернинъ давети Аллаһнынъ бирлиги, Онъа ибадет этмек, халкъкъа хызмет этмектир. Демек,

сенинъ де ишинъ Хакъкъа ибадет, халкъ-къа хызмет олсун.

459. Джаильнен къонушмакъ рухкъа къа-севет бере. Бильгили адамнен къонуш ки, рухынъ нешъеленсин, уютленсин, къальбинъ Хакъкъа дѣнсин.

460. Чалышмакъны севмеген феякетке азыр олсун.

461. Дуаларнынъ энъ яхшысы Аллаһнынъ ризасы, нефисинънинъ исляхы ичюн этильген дуадыр.

462. Эй, инсан огълу! Менлик давасындан вазгеч! Шейтан къыссасындан хуляса чыкъар да, феякетке огърама!

463. Эй, инсан огълу! Кин, нефрет иле къальбинъни толдурма. Бу айванджа дуйгъуларнынъ энъ яманыдыр. Шефкъат ве мерхамет иле къальбинъни толдур ки, инсан олурсынъ, Ислям ниметине ирерсинъ.

464. Эй, инсан огълу! Санъа мусибет кельгенде озюньден кечип ай-зар эйлеме! Аман Аллаһкъа сыгъынмагъа ашыкъ! Акъикъий достунъ Одыр. Акъикъий гъамынъны силиджи Одыр.

465. Эй, инсан огълу! Сакъын фитне

атешини туташтырма. Бу мусибетлернинъ энъ яманыдыр.

466. Беяларнынъ энъ буюги яхшы дост сечмемектен догъар.

467. Фена сёз даима телюке догъурыр. О алда сен фена сёзден узакълаш ки, телюкенинъ огюни алырсынъ.

468. Гонъюль эвини иман нурынен айдынлаткъан энъ бахтияр инсандыр.

469. Айванджа ислилерден къач. Чюнки олар бу омюрни айванлар киби ашамакъ, ичмек ве шенъленмек, деп анъларлар.

470. Икметли инсаннынъ эр сёзюнде файда бар. Оны къунт иле динълеген къальбини уяндырыр.

471. Ачувыны енъген, нефисини енъер. Сакъын афакъанлы олгъанынъда сёз сёйлеме. Бойле япсанъ, санъа ёнетильген феякетлернинъ огюни алырсынъ.

472. Хырс нефиснинъ, къанаат исе рухнынъ гъыдасыдыр. Сен хырстан кесильменгендже, къанааткъа етишализсинъ.

473. Инсанларнынъ энъ яхшысы Аллахны севген ве Аллахны севдиргендир.

474. Инсанлыкъны беядан къуветли иман ве яхшы амеллер къуртарыр.

475. Инсанлар озьлеринде месулиет сез-меселер, хата япарлар. Месулиет дуйгъусы ве ахиретте эсап дуйгъусы инсанларны догърултыр.

476. Башта ойлан, сонъра инан ве сонъунда иш коръ.

477. Инсанлар даима теселлиге мух-таджлар. Сен оларгъа Аллаһнынъ келямы иле теселли бер. Бу теселлининъ энъ шифалысыдыр.

478. Инсанларны юксельткен де, лекелеген де гоньюль берген аркъадашыдыр. Сен аркъадаш сечмекте уяныкъ ол!

479. Инсан эр шейни гъайып эте билир. Буна маъзун олмасын! Иманыны гъайып эткен кунъ кедерленсин. Чюнки иман бу алемде къазаныладжакъ энъ буюк кярдыр.

480. Къур'ан-ы Керим рухларгъа хытап эте. Манасыны анъла, акъикъий гъыда ал!

481. Баланынъ юзю темиз къальпнинъ кузгюсидир. Балаларгъа бакъ да, къальби селим ол.

482. Къур'ан-ы Керимни окъуп амель этмеген, Пейгъамберни корип де эмирлерини тутмагъан кибидир.

483. Къальбинъ бозулдымы? Ибадет ве зикир этмеге ашыкъ! Къальп эвини мараздан шифагъа ирдирген, рахметке къавуштыргъан анджакъ бу вастадыр.

484. Къальби муаббеттен бошагъан, къатты къальпли сайылыр. Аллаһ къатты къальплилерге назар этмез. Къальп эвини яраштыргъан севгидир. Инсан анджакъ шу севги-муаббет иле харап къальпни уянтыр.

485. Арсланнынъ уджюми инсаннынъ тенинедир. Динсизнинъ уджюми исе инсаннынъ дининедир. Динсиз йыртыджыларнынъ энъ яманы, деп сайыла.

486. Иляхий дуйгъулар рухларгъа аят берир. Айванджа ислер айваний ислерге аят берир. Бириси рухнынъ, дигери исе айваний ислернинъ гъыдасы олур.

487. Му'мин ислях этер, мункир харап этер.

488. Му'мин Аллаһкъа таянып иш коръсе, Аллаһ онынъ ишинде ярдымджы олур.

489. Ачкозьлюкке, юкъугъа, гевезеликке мейиль берген кимсе маддий ве маневий аятыны гъайып этер.

490. Маддий ве маневий сагъламлыкъ-

ны эльде этмеге истеген пархез тутсын.
Чюнки къальпнинъ, ашкъазаннынъ сагъ-
лыгъы ве селямети диетадан башлар.

491. Сырыны эр кеске ачкъан даима
магълүптир. Оны сакълагъанынъ къадар
селяметке ирерсинъ.

492. Даима джесюр олмагъа тырыш.
Джесарет имандан, къоркъакълыкъта Хакъ-
къа ишанмамакътан догъар. Хакъкъа иман-
да, селяметте къал!

493. Шурети чокъ олгъан сербестлик ве
раатлыгъыны гъайып этер.

494. Весвесе инсанны къоркъакълаш-
тырыр. Весвесени быракъ да къараман-
лардан ол!

495. Дюнъяда чокъ яшамакъ истеги ин-
санларны къоркъакълаштыра.

496. Заман алтын иле ольченильмез. За-
маннынъ къыймети иман тасили иле ольче-
нир. Бу, къазанчнынъ энъ юджесидир.

497. Йигит эр фелякетни къабул этер.
Факъат намуссызлыкъ ве алчакълыкъны
къабул этмез.

498. Адалетке эмиет берильмеген ерде
хайырсызлыкъ бар.

499. Алимнинъ сёзюнде дева, джаильнинъ сёзюнде джефа бар.

500. Алем акъикъий алим иле нурланyp яшар.

501. Акъикъий хаста тен хастасы дегиль, итикады бозулгъан къальп хастасыдыр.

502. Атештен къуланмакъны бильген файда алып. Бильмеген исе озюни якъар. Инсан огълу не къадар залым инсан олса да, ондан къуланмасыны бильсе, джемиет ичюн файдалы олур.

503. Алимнинъ яманы бильмегенини билем, деп кибирленген союдыр. Ондан къачкъан динини къуртаргъан олур.

504. Асырымыз аджайип вакъиалар асырыдыр. Эр бир вакъиа акъикъатнынъ темсилидир. Фен де диннинъ акъикъатыны мейдангъа чыкъармакътадыр.

505. Бир кимсени Аллаһ ичюн севген кунюнь энъ юдже дереджеге иришкен кунюньдир. Чюнки Аллаһ ичюн севмек Аллаһны севмектен келе.

506. Аллаһ оны къулларгъа севдиргенни севе.

507. Ахлякъсызны эр анъ фелякет беклер.

508. Акънынъ акъ, къаранынъ къара олгъаныны коралмасанъ, демек козюнде перде бар. Нурлу Къур'ан иле, нурлу ирфан иле бу пердени йыртмагъа тырышсанъ, нурлу акъикъаткъа ирерсинъ.

509. Асыл сербестлик къальпке аиттир. Оны ич бир къувет эсаретке сокъалмаз.

510. Гъафлетте къалгъан феякетке огъар.

511. Акъылсызнынъ аркъасына тюшкен агъласын.

512. Акъылсызнен дост олгъан эрте-кеч белягъа тюшер.

513. Аджджы сёз шифасыз аджджы иляджгъа бенъзер. Маддийлик ве маневийликнинъ иляджы татлы сёздир.

514. Аллаһ бир къулуны севсе, севдиги къуллаарына оны севдирир.

515. Икметли адамнынъ сёзюнде нефес бар. Олю къальплерге баарь ели киби эсер, аят багъышлар.

516. Алчакъгонъюлли олгъан яхшы табиатлы сайылыр.

517. Аз сёз, икметли сёз – алимнинъ, чокъ ве яман сёз исе джаильнинъ кярыдыр.

518. Анълагъан ичюн эр адисе бир огюттир.

519. Инсаннынъ аслы рухундадыр. Урбасында, мукаяфатларында дегиль.

520. Асыл сербестлик нефиснинъ эсареттен къуртулмасынен къазанылыр.

521. Акъылнынъ къаврамадыгъы акъыкъатларны аман инякр этмеге ашыкъма. Чюн-ки инсанлар бу себептен эляк олгъанлар.

522. Аллаһнынъ ризасы Аллаһтан кельгенге разы олмакъ иле къазанылыр.

523. Аллаһкъа акъыкый белъ багълагъан, сыкъынтылардан азат олур.

524. Адильге нисбетен япылгъан зулумны тарих афу эталмаз.

525. Адалет эр тюрлю нефсаний ислерден къуртулмагъандже вуджуткъа кельмез.

526. Аркъадашынынъны юкюни пайлашкъан кунюнъ акъыкый дост олдыкъ, демектир.

527. Пейгъамбернинъ ёлу шефкъат ве мерхамет ёлудыр. Бу ёлдан кетмеген, Пейгъамбернинъ ёлундан кетмеген олур.

528. Пейгъамбер умметини алимлере эманет этти. Илимине хиянет эткен, Пейгъамберге хиянет этер.

529. Пара севгисини къальбине къойгъ-ан Хакънынъ севгисинден марум къалыр.

530. Бош къалгъан вакътынъ энъ буюк фурсатындыр. О фурсаттан файдалан.

531. Бизден эвель кельгенлернинъ бу дю-ньяда излери бар. Бизден сонъ келеджек-лерге биз из къалдырамыз. Догъру из къал-дыргъанлар не бахытлы инсанлар!

532. Пейгъамберге сёз берген, онынъ аз-лякъындан ибрет алыр.

533. Мен не япайым, деме; сендеки иман санъа эр шейни яптырыр, къувет берир.

534. Бир шейнинъ асылыны огренмеген-дже онынъ акъкъында сёз сёйлеме! Яланд-жылардан олурсынъ.

535. Бир инсан Ислям адет ве ахлякъы-ны севмесе, онъа иман раатлыгъы ёкъ, де-мектир.

536. Бал ашагъан агъыз да, къуру отъмек ашагъан агъыз да чюрюр. Ялынъыз хакъ сёзни сёйлеген агъыз чюрюмез. Хакънынъ огюнде энъ къыйметли агъыз одыр.

537. Уйкенлерни урьмет этмегенлер тер-биесиз кимселердир.

538. Менлик инсанны кёр этер.

539. Гъалебелер кучь иле къазанылыр.

540. Башкъаларына юк олгъан сербест-
лигини гъайып этер.

541. Джаильнинъ иршадына шейтан къа-
рышыр.

542. Сени иршад эткеннинъ акъкъы баба
акъкъынданда да юджедир.

543. Джаильнинъ сёзюнде зеэр, алимнинъ
сёзюнде шифа бар. Алимге якъынлаш да,
шифа бул.

544. Джемиетни юксельткен анджакъ эйи
инсанлардыр.

545. Джемиетнинъ энъ залымы аджиз-
лернинъ акъкъыны аякъ асты эткен аким-
лердир. Джемиетнинъ энъ яхшысы аджиз-
нинъ акъкъыны залымдан алгъан кимсе-
лердир.

546. Чокъ юрген, ибретли бакъкъан, дже-
фа корьген пек пишкин инсан олур.

547. Балаларыны ахлякъсыз бир муитте
булундыргъан, оларны атешке аткъан къа-
дар бир джинает ишлеген олур.

548. Эвлятларны дюньягъа кетирмек
унер дегиль. Асыл унер оларны яхшы етиш-
тирмектир.

549. Асыл бабалыкъ, аналыкъ акъкъы балаларыны яхшы тербиелемектен башланыр.

550. Бала анасынынъ сесинен яшагъаны киби, инсан да севген алимининъ сёзюнен яшар.

551. Джаиль иле шакъалашкъан бир кунъ пешманлыкъ аджджысыны чекер.

552. Чалыш ки, рызыкъ къапылары ачылсын.

553. Дюнья севгисини къальбине ерлештирген алчалыр. Чюнки къальп Аллаһ севгиси иле яшар.

554. Дюнья бир дженк мейданыдыр. Сен бу дженкте даима маддий ве маневий сила-лар иле азыр ол!

555. Дюнья ёлджулыгъында юкю аз олгъаннынъ ёлу узун олур.

556. Бир адашкъанны догъру ёлгъа къойгъан дюньяны ислях этмек киби савапкъа наиль олур.

557. Дюнья бир тиджаретханедир. Бу тиджаретханеде энъ буюк къазанч Хакънынъ ризасыны тапмакътыр.

558. Дюньяны севген алим къоркъакъ залымдыр.

559. Дюнъя шерефи ичюн чалышкъан
ахирет шерефини гъайып этер.

560. Динсизнен дост олгъан акърепнен
дост олгъандыр.

561. Эксиклигини къыдырмагъан кями-
лине иришалмаз.

562. Ойланмадан япкъан ишинъ санъа тек
бея кетирир.

563. Тиль ачкъан яраны къылыч биле
япалмаз.

564. Душманнынъ энъ яманы сени эки
юзлюликнен идаре эткен союдыр.

565. Душманны башта сёзнен, сонъ къы-
лычнен ерге йыкъмалы.

566. Демир дёгюльген вакътында догъ-
рулангъаны киби, инсан да догъру сёзни тут-
къан вакътында догърулана.

567. Достлукъ хызмет иле къувет тапар.

568. Динсизде фидждан арама.

569. Достуны къандыргъан инсанлар-
нынъ энъ яманыдыр.

570. Дюнъяда эр шей олмакъ къолай,
факъат догъру олмакъ къыйын.

571. Дюнъяда Хакъ ёлунда сыкъынты
чеккен, ахиретте къолайлыкъ корер.

572. Эр кеснинъ бир кедери бар. Бугунъ кедерсиз олсанъ, ярын мытлакъа сени бир кедер беклер.

573. Дюнья бир батакълы чайыргъа бенъ-зер. Тюшюнмейип япкъан эр адымынъ сени батакълыкъкъа суйреклер.

574. Достундан гизли иш корьген сонъун-да къолайсыз алгъа къалыр.

575. Догъру къонушкъаннынъ къальби раат олур.

576. Динсизлернинъ достлугъы олмаз.

577. Тюшюндже озъ саибини я алдатыр, я юксельтир. Сен эйи тюшюнджели ол ки, юкселирсинъ.

578. Догъру сёз аджджы олса да, шифа-лыдыр.

579. Дюньянынъ энъ фена адамы намуслы бир кимсени лекелемеге тырышкъаныдыр.

580. Динсизге ахлякълы деген, динине хи-янет эткен олур.

581. Динсизнинъ ахлякъы ёкътыр. Чюн-ки ахлякъны анджакъ дин бере.

582. Динсизни севген динсиз олур.

583. Энъ садыкъ дост гъамлы кунъле-ринъде санъа ярдымгъа ашыкъкъаныдыр.

584. Энъ бахытлы кѣул кѣальби иман иле,
эйиликлернен толу олгъан кѣулдыр.

585. Энъ чиркин табиятлы адам сени
Хакътан узакълаштырып, ярамай адетлер-
ге якъынлаштыргъаныдыр.

586. Эй, инсан огълу! Дюнѣягъа яман-
лыкъ серпкенни аслы да алгъышлама! Бу
алгъышынь сени зулумларнынъ энъ яманы-
на суйреклер.

587. Эй, инсан огълу! Сен шу дюнѣяда
акълы олгъанынь алда сабырлы ол! Бу дю-
нѣяда эр аджджыны кореджек, даянаджакъ-
сынъ. Анджакъ, акълы олгъанынь, бу ёлда
турушынь сени юджельтеджек.

588. Эй, Хакъ ёлунда зулум корьген! Сен
кѣальбинъ раат олгъаны алда юкъла! Уян-
гъанынъа къадар Аллах бир алны башкъа
алгъа денъиштир.

589. Эй, дюнѣяда магърур олгъан! Не
олдым, дие гъурурланма. Не олдым, деп
тюшюн.

590. Эй, малына мефтюн, эвлядына
меджнун олгъан! Козюнъни юмгъан ку-
нюнъ аджджы акъикъатны корип анълай-
джакъсынъ.

591. Динсизнинъ къасеветли юзюне бакъ-
ып нешъеленген, динине хиянет эткен олур.

592. Му'миннинъ ярасыны кене де му'-
мин сарар.

593. Мунафыкъ инсан денъиз айдутына
бенъзер. Фурсат тапкъанынен сени сой-
магъа тырышыр.

594. Мунафыкъкъа фурсат берген дини-
не балта урар.

595. Му'миннинъ кямилини тек муна-
фыкълар севмез.

596. Айтым сёйлеген ялан сёйлер.

597. Мусульманлыкънынъ маясыны боз-
гъан – энъ буюк зеэр яландыр.

598. Мазлумны котеклеген кендини ко-
теклер.

599. Манасыз сёз саибининъ юзюни кы-
зартыр.

600. Арекет этмеген берекетке иришмез.

601. Озюни акълы косътермек ичюн баш-
къасыны ашагъы косътергенде ахлякъ
ёкътыр.

602. Кибирли адам сархош кибидир. Бас-
къан ерини, сёйлеген сёзлерини бильмез.

603. Къальбинде яманлыкъ беслеген

кимсеге бакъма! Чюнки сенинъ онъа назарынъ къальбиндеки феналыкъ исини якъар.

604. Къасеветли юзъге бакъкъан, къальбине къасевет сачар.

605. Му'миннинъ кямили Хакънынъ къалесидир. Ким де-ким онъа чарпса, дарбеге огърар.

606. Алим ёл косътерир. Юрмек сенден, истидат сендендир.

607. Чокъ мал къазангъанынъа севинме, элял къазангъанынъа севин. Чюнки арам къазанч сени азапкъа сюйреклер.

608. Махлюкъ къоркъусы сени ынджытса, демек Яратыджыны кендинъе векиль эталмагъансынъ.

609. Такъдирнинъ не кетиреджегини инсан бильмез. Анджакъ умютлер иле кендини авутыр.

610. Мусибетни динълеген дегиль, огърагъан билир.

611. Мусибетлер сабыр эткенлерни пишкинлештирир. Сабыр этмегенлерни исе ольдюрир.

612. Нефиснинъ ве шейтаннынъ фена ар-

зуларынен курешкенлер энъ буюк джихад эткенлер.

613. Къальбинде Хакъ севгиси олмагъ-ан алимден къач. О, Хакъ илимини, нефис ислеринен къарыштырыр да, сени зеэрлер, беяларгъа огъратыр.

614. Арамдан асыл олгъан къазанч къальпни къаттылаштырыр, ибадеттен узакълаштырыр.

615. Залымны алгъышлагъан да залым-лар дефтерине язылыр.

616. Янълыш ёлгъа сапкъанлар Хакъ иле Хакънынъ ёлуны кутъмегенлер.

617. Намазда раатлыкъ булмагъа тырыш. Намазда раатлыкъ тапалмагъан раатсыз яшар.

618. Джесюрлик шиарынъ олсун! Элемге даянгъанынъ къадар джесюр олурсынъ.

619. Эр кес бир эеджан ичинде яратылгъандыр. Онъа бир шейнен теселли бермек ёлуны тапсанъ, юджелирсинъ.

620. Эр сёзге къангъан, оны масал киби сёйлемектен зевкъ алгъан энъ алчакъ инсандыр.

621. Хакъкъа инангъан кунюнъ гъалебеге догъру юерсинъ.

622. Ахлякъсыз инсаннен аслы да ёлдаш олып, иш корьме! Онынъ табиятсызлыгы сени джеэннем азапларына къояр.

623. Гъадаплы вакътынъ энъ телюкели вакътынъдыр.

624. Акъикъатны коралмасанъ, акъикъатны корьгенге таби ол.

625. Олюмден къоркъкъан къараман оламаз.

626. Нефисинъни ислях этмегендже башкъасыны ислях эталмазсынъ.

627. Тилини ярамай сёзлерден туткъан, озюни селяметке ирдирир.

628. Кедер имансызны сарсытыр. Сен имангъа сарыл да, кедерден узакъ ол.

629. Аркъадашына иман телкъин эткен, оны эбедий аяткъа къавуштырыр.

630. Фелякетте дагълар киби метин, джумертликте дерьялар киби кениш ол.

631. Аллахъа сыгъынган сонъ кедеринъни унут! Чюнки сыгъынган еринъ энъ буюк ердир.

632. Кедернинъ чокъу келеджекни къаранлыкъ корьмектен догъар. Келеджекни

тек Аллаһ биле. Онынъ ичюн сенинъ кедеринъ бош ве эсассыздыр.

633. Арзулар инсанны эсир этер. Анджакъ Хакъ арзусы инсанны эйи этер.

634. Дюнъягъа меиль бермек инсанны дюнъяперест этер. Бу телюкели анъде Хакъкъа эйи сарыл да, Хакъперест ол!

635. Эй, фанийге агълап кедерленген! Бакъийге бу дередже агъласайдынъ, сеадетке ирердинъ.

636. Нефиске ве шейтангъа уйгъан, къаранлыкъта кезгенлер киби, телюке ичинде кезер.

637. Эр кес сенден чевирилип санъа яман сёйлеебилир. Бунъа мугъайма! Хакъ сенден чевирильгенде мугъай.

638. Акъикъий табиб иляхий табибдир. Экимнинъ мельэми тенге, иляхий табибнинъ мельэми динге.

639. Иманда эзелий бир шифа бар. Бу шифаны сен иманда кемал эхлинден огрен! Мытлакъа шу шифаны тап!

640. Инсангъа кёрлыкъ кельдими? Дюнъя дердине тюшер, онынъ ичюн агълар. Бу, фелякетлернинъ энъ яманыдыр.

641. Озюне барлыкъ берген, маневиятны ольдюрир. Чюнки маневият ёкълукъта вуджут тапар. Дженнетнинъ къапысы буларгъа ачылыр. Джеэннемнинъ къапылары озюни бегенгенлерге ачылыр.

642. Пейгъамбер киби сёйлемеген, о ёлдан кетмеген алимге не демели! О алимге анджакъ шейтаннынъ масхарасы, демели.

643. Мешакъаттан, изтираплардан къачкъанлар ичюн пишкинлик ёкътыр. Пейгъамберлер биле буюк мешакъатлар иле имтиан бергенлер.

644. Шефкъат ве мерхамет иле бакъалмасанъ, демек яхшы инсан дегильсин.

645. Эр нефисли къазанчта эсаплы азаплар бар. Алланнынъ ризасы ичюн япылгъан амельде сеадет бар.

646. Му'минлернинъ макътавгъа ляйыгъы юректен иман этип, эйи амеллерни ишлеген союдыр. Иман эттик, деп ярамай ишке къол ургъанлар, иман этмеген сайылырылар.

647. Инсанны яшамакъ дуйгъусы алда-тыр, козьлерини кёр этер. Олюмни якъын, деп биль де, бу кёрлыкъ сенден кетсин.

648. Аллаһ мал истегенге мал берир. Ризасыны истегенге девлетлернинъ энъ юдже-си иляхий джемалынен шерефлендирир. Сен иляхий ризагъа талип олып, сеадетке ириш.

649. Къальплери яман олгъанлар башкъаларыны да яман этип косътермеге тырышырлар. Бу кибилернинъ сёзлерини динълем! Сени де яман этерлер.

650. Эй, инсан огълу! Кибирлигинъни ташламасанъ, алим олсанъ да, акъикъаткъа ириш-шалмазсынъ ве коралмазсынъ.

651. Эр ерде муляим ол да, акъикъаткъа ириш! Бу акъикъаткъа ириш, фелякетнинъ огюни алгъанынъ пек яхшы.

652. Къур'ан-ы Керим икметнен толудыр. Бу икметке ирмек ичюн сен севги ве икметнен анълаяракъ окъу. Бу окъув сени акъикъый бир аяткъа къавуштырыр.

653. Дюнъя зинданындан иман нуру иле къуртулырмыз.

654. Реис олмаздан эвель кирленмеген бир денъиз ол!

655. Сёзни еринде сёйлемеге тырышсанъ, сияны еринде къуллангъан авджы киби кярлы олурсынъ.

656. Акъыллы олгъан эр магълубиеттен бир дерс алыр да озюне гъалебе ёлларыны огренир.

657. Хасетчиде раатлыкъ ёкъ. Онынъ хасет иси къальбини раатсызлар, хасталандырыр.

658. Уяныкъ олгъан сеадетке иришир. Гъафлетте къалгъан феякетке огъарар.

659. Хакъны унутмагъан – шукюр эткен, унуткъан исе куфюр эткен олур.

660. Табиаты ярамай инсаннынъ юзюнде ич бир вакъыт иман нешъеси корюнмез. Сен оны Хакъкъа инангъанлардан ара.

661. Шубе къальп нуруны сёндюрир. Шубесизлик исе къальп нуруны яндырыр.

662. Яхшы табиятлыны тапалмай экенсинъ, къушлар ве айванлар иле яша. Оларнынъ достлугъы ярамай табиятлынынъ достлугъындан даа да яхшы.

663. Огютни яралы къальплер динълерлер. Озьлерини бегенгенлер ичюн огют кяр этмез.

664. Нешъеде аят бар. Нешъели ол да, аятны бул!

665. Ашыкъкъан адам мытлакъа янълыш

япар. Эр ишни тюшюнип-ташынып яп ки, яньлыш олмасын.

666. Ибадетте олгъаны киби, эр иште тюшюнмек муимдир. Сен бу муим шейден айырылсанъ, акъикъий ниметлерге къавушалмазсынъ.

667. Бакъышынь сени эйиликке ве яманлыкъкъа кетирир. Яхшыгъа бакъсанъ, яхшы олурсынъ.

668. Инсаннынь яхшысы озъ яньлышыны къыдырыр. Яманы исе яньлышы акъкъында эшиткенде ачувланыр.

669. Кучюнъ еткени къадар яньлышынын араштыр, бильмеге тырыш. Бу юксельмекнинъ энъ гузель нокътасыдыр.

670. Аллаһны хакъкъы иле севген оны севдирмеге тырышыр. Бу, Пейгъамберлернинъ кутькен ёлудыр.

671. Аллаһны севмек ичюн ниметлерине бакъмакъ, севдирмек ичюн исе ниметлерини бильдирмек керек.

672. Насиаттан узакъ къалгъан ёлуны шашырыр. Эр не макъамда олсанъ ол да, насиатнен яр ол.

673. Акъикъий му'мин насиат иле нурланып фераланыр. Мункир насиаткъа сыкъылыр.

674. Ич бир кимсе эр шейни билип оламаз. Эр шейни бильген, эр шейге къадир олгъан ялынъыз Аллаһтыр. Сен даима бильгиге талип ол.

675. Йымшакъ табиятлылар кедерлерини, денъизге атылгъан ташлар киби, багъырларына чекерлер де, нешъелерини бозмазлар.

676. Бир кимсени севмесенъ, ондан феиз аламазсынъ.

677. Достларгъа мулайим, душманларгъа джиддий, серт ве уяныкъ ол. Чюнки душманынъ мерхаметли олмаз.

678. Эй, дюньядан вефа ве акъикъий аят араштыргъан! Сен хаял олгъан бир шейге талипсинъ. Дюньянынъ аяты да озю киби фанийдир.

679. Къатты къальплилерге аркъадашлыкъ этме! Оларнынъ аркъадашлыгъы сенинъ къыйметли омрюнъни зая этер.

680. Озюни макътагъан янълыш ёлгъа тюшип бир кунъ озюни котеклер.

681. Озюнъни Хакъ севгиси иле нурландыргъанынъда Хакъкъы иле Хакъкъа бойсунгъан ве тевеккюль эткен олурсынъ.

682. Яланджы севги денъишир. Акъикъий севги исе турар, шу ёлда олер.

683. Сайысыз дюнья ишлери сени алда-тырлар. Ишинъ акъ олса, алданмазсынъ.

684. Даима озъ эксикликлерини бильгенлерни афу эткенден ол! Эксикликлерини гизлегенлер исе аслы да афугъа ляйыкъ дегиллер.

685. Хакъны унуткъан кунюнъ янълыш ёлгъа тюшерсинъ.

686. Борджгъа кирмемеге тырыш. Борджгъа киргенинъ, дертке киргенинъ, демек-тир. Раатсыз яшарсынъ.

687. Арамдан узакъ тургъанынъ къадар эхли такъва сайылырсынъ.

688. Нефретли къальплерни эйиликлер бозар. Нефрет эткенге эйилик эт ки, къальбиндеки нефрети силинсин.

689. Мешур намлынынъ рааты бозулыр. Намсыз яшамакъ, Хакъ ичюн иш коръмек, бу дюнья раатлыгъынынъ, къазанчынынъ энъ гузель союдыр.

690. Беден темизлиги беденге, рух темизлиги рухкъа аят багъышлар.

691. Эр шейге ибретнен бакъсан икметке ириширсинъ.

692. Бала къальбиниъ темизлигини яман фикирлер бозгъаны киби, темиз къальплилерни де ярамай инсанларнынъ сёзлери бозар.

693. Яман назар – тишлеген копекнинъ, яхшы назар иманлы инсаннынъ назарыдыр. Сен иманлы наразнен бакъсанъ, айванджа ислерден къуртулырсынъ.

694. Дюнья эхли фитнедир. Дюньяны къазанмакъ ичюн эр шейден атлап кечер. Хакънынъ ёлундан айырылыр.

695. Фитне вакътында фитне эхлинден узакъ тур. О заманнынъ улемасы да фитне-ни дестеклеген эхли фитнедир.

696. Эй, Къур'ан-ы Керимнинъ акъикъий насиатларыны быракъып, тюшлер ёлу иле инсанларны къандыргъанлар! Сенинъ бу арекетинъ сени ве инангъанларны шейтаннынъ тузагъына тюшюр.

697. Му'мин инаныр. Инсанларны ислях ёлу узеринде тюшюнмеге чагъырыр. Мун-

кир инанмаз, инсанларны догъру ёлларын-
дан саптырыр.

698. Эр гуна саибине юк азырлар. Къыя-
метте бу гунанынъ юкю оны эзер.

699. Дюнъяда гунадан къачынмагъан-
ны ахирет азабы быракъмаз. Анджакъ,
гунадан къачынгъан ахиретте селяметке
иришир.

700. Къальбинде нуру олмагъан адам
юкъудадыр. Шундан долайы Ресулуллах
инсанлар юкъудадырлар, ольгенлеринде
уянырлар, деп буюргъан.

701. Пейгъамберлернинъ даветинде эки
муим шей козге чарпар. Бири – Хакъкъа
инанмакъ, Онъа ибадет этмек. Дигери де,
инанч иле Онъа хызметтир.

702. Акъыл, илим, хая инсанлыкънынъ
джевхерлеридир. Бу джевхерлернинъ бири-
синден марум олмакъ инсанны инсанлыкъ
шерефинден тюшюр.

703. Хакъкъа бойсунмакънынъ энъ гузе-
ли абдест алып намаз къылмакътыр. Хал-
къкъа япылгъан эйиликнинъ энъ гузели исе
хош кечинип, ашатып-ичирмектир.

704. Душманнынъ сёзюнде бир тузакъ

олгъаныны биль! Онынъ гузель сёзлери сени
йымшатып, тузакъкъа тюшюрмесин.

705. Эр кес озь фикирининъ тарафдары-
дыр. Сен акъикъатны корьгенге къадар би-
тараф ол! Тек акъикъатнынъ тарафыны тут.

706. Нефис джеэннеминден къуртулмакъ
акъикъый къуртулыштыр.

707. Къулагъынъ сеадет ве я да феякет
къапысыдыр. Хакъ сёзлерге ачсанъ – сеа-
детке, яман сёзлерге ачсанъ – феякетке
догъру кетерсинъ.

708. Зытлылар чарпышсалар акъикъат-
лар мейдангъа чыкъар.

709. Мувафакъиетини Аллаһтан тиле-
ерек, ишни башла! Хайырлысыны исте-
сенъ, хайырлы мувафакъиет эльде эткен
олурсынъ.

710. Акъикъый досткъа ачувланмакъ ол-
маз. Къапыдан къувулсанъ, баджадан кир.

711. Серт табиатлыны енъмек къолайдыр.
Йымшакъ табиатлыны енъмек къыйын.

712. Сёзни еринде сёйлесенъ, урлукъны
вакътында сачкъан инсан киби, мейвасыны
да вакътында алырсынъ.

713. Базыда эйилик япып, къаршылыгъ-

ына яманлыкъ корерсинъ. Эйилик эткенинъ-де мукъайт ол.

714. Тилинънен гонълюнъ бир олмаса, садыкъ оламазсынъ.

715. Дюнъя хырсы инсанны айванлардан да алчакъ этер.

716. Эр гузель шей инсанны давет этер. Хакъ даветине уймакъ энъ гузель даветке уймакътыр.

717. Санъа Хакъ севгисини ашлагъанны унутма. Оны унутмакъ нанкёрлыкънынъ энъ яманыдыр.

718. Хакънынъ ризасы Хакътан кельгенге разы олмакъ иле къазанылыр.

719. Терен тюшонмеген кедерли яшар.

720. Фесатчыларгъа сырынъны айтма! Оларнен аслы да акъыл танышма! Оларнен якъын олмакъ эр хусуста фелякет кетирир.

721. Бахшыш энъ серт къальплерни йымшатыр, гонъюллерни хош этер.

722. Гонълю яралы олгъан тез аркъадаш олур.

723. Яхшы ойлан я да яхшы ойлангъанларнен берабер ол!

724. Янълышыны сёйлеген иле дост ол.

Инсаннынъ яхшысы янълышыны сёйлегеннен дост олур. Инсаннынъ яманы исе янълышыны сёйлегенге душман олур.

725. Мункирлернинъ тазыйыгъы му'минлернинъ иманыны арттыыр.

726. Эр шейге къангъан ич бир шей япалмаз.

727. Догъру ёлда эр кеске ярдымджы ол! Эгри ёлда бабанъа биле ярдым этме!

728. Дининъ ичюн де, дюньянъ ичюн де илимге мухтаджсынъ.

729. Селяметке иришмек истеген Хакънынъ даветине бойсунсын.

730. Хакъны билир исенъ, эр акъикъаткъа ирерсинъ. Хакъны бильмегеннинъ акъикъаткъа ирмеси хаялдыр.

731. Хакънынъ сеси тевхиддир. Эр Неби Хакънынъ сеси тевхид иле халкъны Хакъкъа давет эткендир.

732. Манасыз сёз тышы гузель, ичи чюрюк мейва кибидир. Эр хасталыкъ анда.

733. Достнынъ энъ яхшысы Хакъ севгиси иле санъа дост олгъандыр. Башкъа достлар эп яланджы достлардыр.

734. Мезарлар алт-устъ этильген, день-

излер къайнап ташкъан, коклер ярылып йылдызлар тѣкюльген куню эр кес тириледжек. Дюнъяда яптыкълары эр шейни анълайджакъ, эйилер иманы иле дженнетке ёл аладжакълар. Яманлар исе имансызлыкълары иле джеэннем ёлуны тутаджакълар. Бу – Хакънынъ эмири.

735. Динсизлер бу дюнъяда диндарларгъа куле эдилер. Къиямет куню му’минлер оларнынъ янларындан кечкенде куледжеклер. Тахталар узеринде олгъанларгъа бакъаджакълар. Булардан эр инсан дерс алмалы.

736. Юджелер юджеси Раббинънинъ адыны даима зикир эт. О Раббинъ алемлерни яратты. Оларгъа эр тюрлю нимет берди. Онъа даима шукюр эт. Хакъкъа шукюр эткен, ниметини бильген, о ниметлерге шукюр эткен олур.

737. Дюнъя ишлерини битирген сонъ ибадет иле омюр сюр. Бу омюр къыйметлидир. Бир даа эльге кечмейджегини яхшы биль.

738. Эр шейнинъ бир мукафаты, бир джезасы бар. Му’минлернинъ мукафаты дженнеттир. Мункирлернинъ джезасы джеэннем-

дир. Буны яхшы биль. Хакъкъа инансанъ, дженнетке киреджексинъ, раат оладжакъ-сынъ. Имансыз олсанъ, джеэннемге киреджексинъ, эбедиен янып агълайджакъсынъ.

739. Яратаннынъ Китабыны окъу. Окъугъан сайын нурланьрсынъ. Оны терк этсенъ, къальбинъ къарарыр, яманларнынъ яманы олурсынъ.

740. Аллах Таала Къур'ан иле инсанларгъа бильмегенлерини огрете. Къур'ангъа бакъып, бильмегенлеринъни огрен, озюньни нургъа ирдир.

741. Дуа му'миннинъ сиясыдыр. Эр му'мин дуа сиясы иле юрип, Раббисине дуа этмели. Инсан Раббисине дуа эткенде сиялы олгъаныны билир.

742. Инсанларнынъ эки нимети бар: бу ниметлерден бириси – сагълыкъ, экинджиси исе – бош вакъыт ниметидир. Инсан бу ниметлерни бильгени къадар вакътыны Хакъ ёлунда кечирир, Хакъны разы этер.

743. Эки дюньянынъ сеадети инсан озъ айыбыны бильмесидир, озъ айыбыны орьтмек ёлу иле сеадет ёлунен сеадет ёлуны тутар. Башкъасынынъ айыбынен мешгъ-

уль оламаз. Эй, инсан, айыбынъны биль.
Эксиклигинъ не исе, оларны Хакъ ёлунда
орътюджи ол. Башкъасынынъ айыбынен
ишинъ олмасын.

744. Къур'ан окъулгъан эв нургъа гъаркъ
олур. Эр мусульман буны бильмели, эвле-
рини, къальплерини Къур'аннынъ нурунен
айдынлатмалыдыр.

